

Sucho a klimatická změna neznají hranice. Připraví se studie, které ukáží možná řešení problému sucha v Jihomoravském kraji

30.8.2024 - Petr Holeček, Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

S velkým problémem sucha se potýká Jihomoravský kraj stejně jako Dolní Rakousko. Proto Ministerstvo životního prostředí společně s Ministerstvem zemědělství zpracují dvě studie, jejichž přípravu ve středu schválila vláda. Mají za cíl prozkoumat možnosti řešení a adaptace na klimatickou změnu a s tím související sucho v oblasti řeky Dyje.

Jedním z možných řešení je propojení řek Dunaj a Dyje, které by do oblasti Jihomoravského kraje přivedlo více vody. O tomto řešení jedná zároveň Jihomoravský kraj s představiteli z Dolního Rakouska, a proto mají studie prozkoumat také přínos tohoto řešení.

Ministerstva ve středu navrhla vládě zpracování studie s názvem „Současné a očekávané trendy vodní bilance v povodí řeky Dyje a možnosti řešení“. Vláda tento návrh přijala. „Cílem této studie je prozkoumat možnosti řešení sucha v Jihomoravském kraji a přesně zjistit současný stav a očekávaný vývoj vodní bilance v povodí Dyje s ohledem na klimatické změny. Ty se v této oblasti projevují snad nejvíce v rámci České republiky a způsobují tu velké problémy se suchem. Je potřeba přivést vodu do krajiny,“ uvedl **ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL)**.

A ministr dodává: „Boj proti suchu je prioritou, na kterou se musíme zaměřit. Spolupracujeme proto s dalšími organizacemi a hledáme možná řešení. Vodní zdroje v povodí Dyje jsou již v současné klimatické situaci mimořádně napjaté, a je tedy nutné uvažovat výhledově o jejich potenciálním posílení. Ministerstvo životního prostředí připraví ekologickou studii, která se zaměří například na vliv nepůvodních a invazních druhů vyskytujících se v povodí Dunaje a posouzení možného ovlivnění ekosystému Dyje, a legislativně-právní, která bude zkoumat posouzení souladu s mezinárodně-právními závazky a dalšími klíčovými právními předpisy.“

„Ministerstvo zemědělství připraví vodohospodářskou studii zahrnující například studie hydrologické a vodohospodářské bilance povodí Dyje s uvažováním dlouhodobého vlivu klimatické změny na vodní bilanci. Proběhne také analýza vlivu kanálu na distribuci vody pro pitné účely, ale také pro průmysl a zemědělské závlahy. Jednou z možností řešení nepříznivého stavu je přivedení povrchové vody z vodního toku Dunaj z Rakouska. Připravovaná studie zjistí, zda by vybudování kanálu představovalo správné a udržitelné řešení a poskytne komplexní analýzu. Jednalo by se o stavbu podobnou Baťovu kanálu, která by sloužila především k zavlažování nejsušších oblastí v Jihomoravském kraji,“ uvedl **náměstek ministerstva zemědělství Radek Lanč (TOP 09)**.

Studie navazuje na strategický dokument vlády s názvem Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR na období 2023-2027, která uvádí jako jedno z možných opatření převody vody mezi povodími. Realizace zlepšení stavu vody v povodí Dyje z povodí Dunaje by přinesla posílení vodních zdrojů pro zásobování pitnou vodou v regionu, dostatek vody pro zlepšení stavu v Národním parku Podyjí, CHKO Soutok a pro přilehlé lužní lesy a zároveň dostatek vody pro závlahový systém Hustopečsko. Smysluplnost, proveditelnost a udržitelnost tohoto řešení má prokázat zmíněná studie.

„Sucho v Podyjí, tj. nejen na české ale i rakouské straně, je způsobeno nejen dřívějším nástupem vegetační sezony, ale také vyššími teplotami, které vedou k vyššímu odparu rostlin pro jejich ochlazování. Tento jev je důsledkem klimatických změn, které v posledních letech pozorujeme a

kteře jsou v regionu markantní. Vyšší teploty nejen zvyšují odpar vody z rostlin, ale také z půdy, což dále zhoršuje situaci. Dřívější nástup vegetační sezony znamená, že rostliny začínají růst a spotřebovávat vodu dříve, což vede k rychlejšímu vyčerpání dostupných vodních zdrojů. Kombinace těchto faktorů způsobuje, že se sucho stává stále častějším a intenzivnějším problémem, který má vážné dopady na zemědělství, ekosystémy a vodní zdroje v regionu,“ / podotkl **Jiří Kolman, vědecký tajemník Ústavu výzkumu globální změny Akademie věd ČR**.

„Sucho na jižní Moravě je obrovský problém. Abychom ho zvládli vyřešit, potřebujeme, aby se zapojil i stát a některá řešení přesahují i hranice České republiky. Jsem rád, že jsme s vládou našli společnou řeč a hledáme konkrétní řešení, jak se suchem bojovat,“ konstatoval **jihomoravský hejtman Jan Grolich (KDU-ČSL)**.

„Česká republika nyní jedná s rakouskou stranou, která by byla případným iniciátorem a realizátorem vodního kanálu Dunaj-Dyje. A konkrétně Jihomoravský kraj o této problematice už debatuje s nejbližším sousedem, a tím je Dolní Rakousko. To má v souvislosti s řešením deficitu bilance vody v celém povodí řeky Dyje zpracovanou studii. Rakouskou stranou zvažované opatření k pokrytí rostoucí spotřeby na zavlažování v Dolním Rakousku a k řešení nedostatku vody v povodí by přitom bylo možné spojit s řešením nedostatku vody v Dyji i na české straně,“ řekl **náměstek jihomoravského hejtmána Jan Zámečník (KDU-ČSL)**.

„Česká republika nyní jedná s rakouskou stranou, která by byla případným iniciátorem a realizátorem vodního kanálu Dunaj-Dyje. A konkrétně Jihomoravský kraj o této problematice už debatuje s nejbližším sousedem, a tím je Dolní Rakousko. To má v souvislosti s řešením deficitu bilance vody v celém povodí řeky Dyje zpracovanou studii. Rakouskou stranou zvažované opatření k pokrytí rostoucí spotřeby na zavlažování v Dolním Rakousku a k řešení nedostatku vody v povodí by přitom bylo možné spojit s řešením nedostatku vody v Dyji i na české straně,“ řekl **náměstek jihomoravského hejtmána Jan Zámečník (KDU-ČSL)**.

https://www.mzp.cz/cz/news_20240830_Sucho-a-klimaticka-zmena-neznaji-hranice-Pripravi-se-studie-ktere-ukazi-mozna-reseni-problemu-sucha-v-Jihomoravskem-kraji